HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

תא שמע דאמר ר' זירא אמר שמואל אלמנה מציאתה לעצמה אי אמרת בשלמא הניזונת תנן שפיר. קמ"ל שמואל מציאתה לעצמה אי אמרת בשלמא הניזונת תנן שפיר אלא אי אמרת ניזונת תנן ניהוו בבעל מה בעל מציאת אשה לבעלה הכא נמי מציאת אשה ליורשים לעולם אימא לך ניזונת תנן טעמא מאי אמור רבנן מציאת אשה לבעלה דלא תיהוי לה איבה הני תיהוי להו איבה אמר רבי יוסי בר חנינא כל מלאכות שהאשה עושה לבעלה אלמנה עושה ליורשים חוץ ממזיגת הכוס והצעת המטה והרחצת פניו ידיו ורגליו אמר רבי יהושע בן לוי כל מלאכות שהעבד עושה לרבו תלמיד עושה לרבו חוץ מהתרת (לו) מנעל אמר רבא לא אמרן אלא במקום שאין מכירין אותו אבל במקום שמכירין אותו לית לן בה אמר רב אשי ובמקום שאין מכירין אותו נמי לא אמרן אלא דלא מנח תפלין אבל מנח תפלין ל"ל בה אמר ר' חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל המונע תלמידו מלשמשו כאילו מונע ממנו חסד שנא' למה מרעהו חסד רב נחמן בר יצחק אומר אף פורק ממנו יראת שמים שנאמר ויראת שדי יעזוב אמר רבי אלעזר אלמנה שתפסה מטלטלין במזונותיה מה שתפסה תפסה תניא נמי הכי אלמנה שתפסה מטלטלין במזונותיה מה שתפסה תפסה וכן כי אתא רב דימי אמר מעשה בכלתו של ר' שבתי שתפסה דסקיא מלאה מעות ולא היה כח ביד חכמים להוציא מידה אמר רבינא ולא אמרן אלא למזוני אבל לכתובה מפקינן מינה מתקיף לה מר בר רב אשי מ"ש לכתובה דממקרקעי ולא ממטלטלי מזונות נמי ממקרקעי ולא ממטלטלי אלא למזוני מאי דתפסה תפסה הכי נמי לכתובה אמר ליה רב יצחק בר נפתלי לרבינא הכי אמרינן משמיה דרבא כוותיך אמר ר' יוחנן משמיה דרבי יוסי בן זימרא אלמנה ששהתה שתים ושלש שנים ולא תבעה מזונות איבדה מזונות השתא שתים איבדה שלש מיבעיא לא קשיא כאן בענייה כאן בעשירה אי נמי כאן בפרוצה כאן בצנועה אמר רבא לא אמרן אלא למפרע אבל להבא יש לה בעי ר' יוחנן יתומים אומרים נתננו והיא אומרת לא נטלתי על מי להביא ראיה נכסי

אמרת בשלמא הניזונת תנן שפיר. קמ"ל שמואל מציאתה לעצמה אפי' בשעה שהיא ניזונת הואיל והן יכולין לסלקה לא הוו כבעל מ"ג דמעשה ידיה שלהן מ"ט מי אמרת ניזונת תנן וכתנאי גליל אבל לתנאי יהודה מעשה ידיה לעצמה מ"כ הא דקתני שמואל אלמנה מציאתה לעצמה על כרחך לתנאי גליל הוא דלית ליה לתנאי יהודה לאשמועינן מידי דהוה אמתנה דתנן שפיר להניזונת תנן כמו שהוכחתי לעיל כרחך לתנאי יהודה קתני שמואל ודוקא מציאתה אבל מעשה ידיה לימומים אלא כי היכי דלא תקשי דשמואל לתנאי גליל (ד' נד.) ומה שפירש הקונטרס מי אמרת בשלמא הניזונת תנן שפיר דמוקמינן מילתא דשמואל בשהיא ניזונת דקא לקי בשהיא ניזונת פשיטא ועוד לימא מעשה ידיה לעצמה וכל שכן מציאתה דהוי כהעלפה שעל ידי הדחק כדלמרינן לעיל בריש מציאת האשה (דף סו. וסמ) ועוד דכי היכי דלי תנן הניזונת מוקמינן למילתיה דשמואל בשהיא ניזונת כגון שנתנו לה היורשים כתובתה כדי נמי מי תנן ניזונת וכתנאי גליל מצינו למימר דמילתיה דשמואל מייירי בזמן שהגבה כתובתה בב"ד או מכרה שהיא ניזונת שאותה מציאתה לעצמה לפי' לתנאי גליל. מ"ר:

אבל מנח תפילין לית לן בה. תע"ג דתנלהי האשה שנתארמלה (לעיל כח:) תניח לו שהיית תפילין בפני רבו לא יצא לחירות מ"מ אינו רגיל להניח כל שעה. מ"ר:

אלמנה שתפסה מטלטלין במזונותי' מה שתפסה

בו'. פי' הריב"ן דמיירי בתפסה לאחר מיתת הבעל ול"ת מאי שנא דלמזוני מהניא תפיסה טפי מכתובה ול"ל משום דמזוני לא טרפה ממשעבדי אבל כתובה טרפה ממשעבדי ול"ת מאי שנא מעשה תועיל תפיסת הלוקח שלא בחריות ומשלמת שהרי שהיה שלו לאחר מיתת המוכר והלוקח נמי בחריות ובא בעל חוב וטרפה עם השבח קשה שיועיל בו תפיסה בשלמא ממלוה ע"פ לא קשיא דתע"ג דלא טריף ממשעבדי לא מהני תפיסה משום דיכול לתבוע הלוואתו מהייש אבל מלוקח קשה דלא טריף ממשעבדי גם לא היה יכול לתבוע מהייש ונראה לי דדוקא מזוני דלא גבית ממשעבדי והוי נמי תנאי ב"ד דלמוה רבנן טפי להועיל בה תפיסה והודה רבי ול"ת כמאן דלא כרבי בלא תפיסה נמי דהא אמר בפרק נערה (לעיל נח.) אחד נכסים שיש להן בחריות ואחד נכסים שאין להן בחריות מועילין למזון האשה והבנות ומ"ל כר' שמעון דלעזר כי תפסה מאי הוי הא אמר נכסים שאין להם בחריות מועילין לבניהם מן הבנות ואומר רבי לעולם כר"ש דלעזר ודווקא לבניהם מן הבנות מועילין אבל מן האשה לא והא דקא מותיב מר בר רב אשי מאי שנא לכתובה כו' ואני למימר מאי דתפסה תפסה לאו משום דהכי סבירא ליה דהא מדרבי עקיבא לא פליג דאמר אין תפיסה מועלת לאחר מיתה אלא הכי קאמר מאי דתפסה תפסה כלומר בריימא דקתני דמועיל תפיסה למזונות לאחר מיתה על כרחך כר' טרפון דאמר בכתובה נמי מאי דתפסה תפסה ור"ח והלכות גדולות פירשו דהכא מיירי בתפיסה מחייש ודווקא למזוני מהניא אבל לכתובה לא משום דלא נתנה כתובה לגבות מחייש ופסק בהלכות גדולות כרבינא וקשה שהרי פסק בתשובת הגאונים בכולי הש"ס הלכתא כמר בר רב אבל מאי בר ממייתי ואוקימתא וגם הערוך ור"ח פסקו כמר בר רב אבל מאי בר ממייתי שכועה וחיורי וכתב וסיימנך כלו הפך לכן טהור הוא לף על פי שכתב הריב"ן שהיא בתשובת הגאונים לית הלכתא כמר בר רב אבל מאי בר ממייתי שכועה ואוחיותא דומה הוא שהרי"ג עצמן תופסות כאותה שפסקו לית הלכתא כמר בר רב אבל מאי בר ממייתי שכועה ואוחיותא ול"ל דמר בר רב אבל מאי בר ממייתי דקאמר הכא היינו אל